

Základní škola
Kunratice

První verze
Školní rok
2011/2012

Projekt pedagogického rozvoje ZŠ Kunratice od školního roku 2011/2012 a s výhledem do školního roku 2014/2015

 Pomáháme
školám
k úspěchu

Předkladatel: Ing. Bc. Vít Beran, ředitel školy
V období od 3. března 2011 do ... září 2011
PPRŠ sestavil a projednal pedagogický sbor
Základní školy Kunratice.

Práci koordinovala Redakční rada ve složení:
Vít Beran, Jana Böhmová, Blanka Chýlová, Jitka
Kopáčová, Olga Králová,
Kateřina Novotná, Věra Purkrťová,
Michal Střítežský, Radka Turková
a Jakub Zvěřina.

Jednotliví redaktoři pracovali se svým oborovým
týmem.

Odborná konzultace: Květa Krüger a Hana
Košťálová.

Projekt byl Pedagogickou radou projednán
a schválen 13. září 2011.

Projekt školy je nedílnou součástí projektu
„Pomáháme školám k úspěchu“ v ZŠ Kunratice.

Projekt pedagogického rozvoje ZŠ Kunratice od školního roku 2011/2012 a s výhledem do školního roku 2014/2015

1	Úvod	2
1.1	O ŠKOLE dnes	
1.2	Školní vzdělávací program „KUK“ Komunikace – Učení – Kooperace – Učíme se pro život	
1.3	Co přinesl první rok v projektu a na co chceme navázat	
2	Vize školy	3
3	Pedagogické řízení a rozvoj	5
3.1	Zefektivnění pedagogického řízení z úrovně vedení školy	
3.2	Zavedení učitelských mentorů	6
3.3	Efektivnější používání sdílení jako cesty zvyšování kvality pedagogické práce	7
3.4	Zefektivnění vyučovacího procesu spoluprací mezi učitelem a asistentem pedagoga	
3.5	Využití autoevaluace pro zvyšování kvality pedagogického procesu	
3.6	Zavedení systému odměňování reagující na kvalitu pedagogického procesu	8
3.7	Zefektivnění pedagogického řízení školy podporou v oblasti time managementu	
4	Návrh systému práce psychologa školy	
4.1	Priority práce školního psychologa	9
4.2	Podpora psychohygieny pedagogů	
4.3	Metodická podpora učitelů	10
4.4	Integrační podpůrná skupina DUHA	11
4.5	Psychologická péče a poradenství pro žáky, pedagogy a rodiče	
5	Systém aktivit posilujících dobré vztahy a komunikaci mezi žáky, učiteli a rodiči	12
5.1	Třídní učitelé	
5.2	Osobnostně sociální výchova (OSV)	13
5.3	Rodiče	
6	Návrh systému výuky cizích jazyků (AJ, NJ)	14
6.1	Postup a plán výuky anglického jazyka	15
6.2	Aktivita podporující školní i mimoškolní vzdělávání v cizím jazyce	16
6.3	Návrh systému výuky německého jazyka	
7	Rozvoj dovedností učitelů cizích jazyků	17
8	Podpora jazykové mobility pedagogů	18
9	Kompetenci k učení rozvíjíme pomocí čtenářských dovedností	
10	Plán osobního pedagogického rozvoje (POPR) a další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)	20
10.1	Tvorba POPR	
10.2	Plán DVPP	
11	Evaluační Projekt pedagogického rozvoje školy (PPRŠ)	21
12	Udržitelnost aktivit PPRŠ po ukončení první fáze podpory	22

1. Úvod

První rok v projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ nám ukázal, že pedagogický rozvoj školy může probíhat zcela jinak, než jak jsme si doposud mysleli. Cesta rozvoje musí být vedena k jasným cílům, s porozuměním, v bezpečném a inspirativním prostředí, s možností si vyžádat zpětnou vazbu. Uvnitř školy je potřeba promyšleně tvořit nástroje a podporovat mechanismy, které rozvoj školy dlouhodobě udrží. Cesta k prosperitě školy vyžaduje spolupráci všech partnerů ve vzdělávání.

1.1 O ŠKOLE dnes

Proměna školy je proces a na ten je potřeba čas. Pedagogické mistrovství je naším velkým přáním. Ještě nám vše nejde tak, jak si představujeme, přesto máme ve škole dobře nakročeno. To potvrzuje fakt, že se zvyšuje počet žáků ve škole. Počet žáků narůstá, protože je veliký zájem o první třídy a zároveň přibývají děti do ostatních ročníků. Jsme rádi, že žáci, kteří odcházejí na víceletá gymnázia z pátých tříd, jsou ve větším počtu nahrazeni zájemci z okolních škol. Do prvních tříd nastupují především děti z Kunratic. Zájem o školu je výborným vysvědčením pro všechny učitele, vedení školy a ostatní, kteří se o děti starají ve volném čase či ve školní jídelně.

Jsme rádi, že práci školy kladně hodnotí i Česká školní inspekce. Zpráva z institucionální kontroly ČŠI je k pročtení na stránkách ČŠI (www.csicr.cz) a její text jsme umístili i na web školy (www.zskunratice.cz). Ve škole se zvyšuje počet žáků. Z 15 tříd s 337 žáky ve školním roce 2006/2007 zahajujeme školní rok 2011/2012 s 22 třídami a s počtem 530 žáků.

1.2 Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „KUK“ - Komunikace – Učení – Kooperace – učíme se pro život

Od 1. září 2007 učíme podle vlastního vzdělávacího programu v dostavěných a rekonstruovaných prostorách ZŠ Kunratice.

ŠVP „KUK“ umožňuje to, že ...

- Orientujeme se na osobnost žáka, respektujeme jeho osobní maximum a individuální potřeby.
- Pečujeme o sociální vztahy mezi žáky, učiteli, rodiči.
- Klademe důraz na efektivní, profesionální a promyšlenou práci učitele, která využívá metod konstruktivistické pedagogiky.
- Školní práci plánujeme a směřujeme ji ke konkrétním cílům.
- Využíváme hodnocení žáka učitelem i žákovo sebehodnocení.
- Jedním z hlavních cílů vzdělávání je rozvinout studijní dovednosti žáka.

Vnitřní evaluaci však máme ověřeno, že i přes pedagogické mistrovství řady učitelů je potřeba podpořit rozvoj učitelských dovedností, zaměřit se na tvorbu školní normy - Standardu profese učitelství, začít od vyjasnění a sladění etických pedagogických hodnot a z nich přejít na didaktické kvality efektivního vedení vyučovacích hodin, následně pak se získanými a zvnitřněnými pedagogickými dovednostmi přehodnotit první verzi ŠVP „KUK“ a vytvořit inovovaný školní vzdělávací program.

1.3 Co přinesl první rok projektu a na co chceme navázat

V prvním roce naší účasti v projektu jsme usilovali o co nejefektivnější využívání všech forem podpory, kterou jsme v jeho rámci čerpali a kterou chceme i nadále využívat nebo rozšiřovat. Proto v textu PPRS máme rozpracován pouze ten rozvoj, který do srpna 2011 nebyl podpořen a nebo který se ve svém záběru rozšiřuje.

Co přinesl první rok projektu – navazujeme na plánovanou podporu prvního roku projektu a již předané objednávky – tedy s jakou podporou pokračujeme:

- Podpora projektové konzultantky** – podpora pokračuje v souladu s metodickými pokyny Expertní rady projektu PŠÚ.
- Zapojení asistentek pedagoga do spolupráce s pedagogy školy** – podpora pokračuje a její rozšíření je popsáno v PPRŠ.
- Materiální podpora učitelům** – podpora pokračuje tak, jak byla nastartována. Počítáme s tím, že nově nastupující kolegové budou vždy vybaveni notebooky jako všichni učitelé ve školním roce 2010/2011. To znamená, že odcházející učitelé předají notebooky novým kolegům a při navýšení počtu pedagogů se dokoupí potřebné množství počítačů. Podobně bude vytvářena materiální podpora na začátku každého školního roku formou „učitelského kufříku“.
- ICT podpora** – ve školním roce 2010/2011 u nás začal pracovat ICT technik a jeho služeb budeme využívat i nadále. Byl také vytvořen nový web školy, který bude průběžně inovován.
- Sdílení setkání s týmem pedagogů ZŠ Mendelova** – před začátkem školního roku se konalo pracovní setkání obou sboroven. Ve spolupráci budeme pokračovat a je popsána i v PPRŠ.
- Evaluační činnosti** – jsou důležitou součástí projektu, navazují na práci evaluačního týmu projektu a dále jsou popsány v této verzi PPRŠ.
- Vzdělávání pedagogů** – v podpoře bude pokračováno a je dále rozpracována v PPRŠ. Jednotlivé aktivity budou pedagogové zpracovávat do svých POPR.
- Vzájemné sdílení mezi pedagogy ve škole** – v aktivitě pokračujeme a je upřesněna v PPRŠ.
- Zahájení tvorby Projektu pedagogického rozvoje školy a následné dopracování.**
- První krok v podpoře vedení školy nasměrovaný na timemanagement** – na společném výjezdu v Hustopečích jsme naformulovali základ pro společnou vizi školy, na které budeme ještě pracovat. Další podpora se bude upřesněna v objednávce a v POPR vedení školy.

2. VIZE ŠKOLY

Vize naší školy vychází z filosofie programu Škola podporující zdraví – z jejích základních pilířů, které jsou součástí Školního vzdělávacího programu pro ZV „KUK“ (září 2007):

- 1) POHODA PROSTŘEDÍ (**PP**)
- 2) ZDRAVÉ UČENÍ (**ZU**)
- 3) OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ (**OP**)

Vycházíme ze zásad programu Státního zdravotnického ústavu Praha „Škola podporující zdraví“. Filozofie programu považuje zdraví za podmínku umožňující udržitelnost hodnotného života.

Koncepce je obsažena ve třech pilířích:

POHODA PROSTŘEDÍ:	ZDRAVÉ UČENÍ:	OTEVŘENÉ PARTNERSTVÍ:
pečujeme a zpřijemňujeme školní prostory, dbáme o lidi a vztahy mezi nimi, rozvíjíme společnou činnost, rozvíjíme přátelskou a efektivní komunikaci - kooperujeme, zavádíme relaxační aktivity	smysluplně stanovujeme cíle, aktivně zapojujeme žáky, volíme vhodné metody a formy práce učitele, motivujeme žáky i kolegy pro tvorbu a realizaci školního vzdělávacího programu, rozvíjíme dovednosti klíčových kompetencí, vyhledáváme mezipředmětové vztahy, rozvíjíme spolupráci, snažíme se o efektivní učení, používáme sebehodnotící a hodnotící nástroje, individualizujeme a respektujeme osobní maximum dítěte	nabízíme komunitní vzdělávání, organizujeme nebo spoluorganizujeme programy pro volný čas, diskutujeme o dění ve škole, vytipováváme možné problémy a prevencí se jim společně s rodiči snažíme předcházet; řešíme problémy na úrovni samosprávné demokracie

Současně vize školy vychází z hlavního cíle projektu „Pomáháme školám k úspěchu“.

Hlavním cílem projektu je, aby se každý žák uměl co nejlépe učit a aby dosahoval při učení osobního maxima. U žáků tedy chce projekt rozvíjet kompetenci k učení a u učitelů schopnost individualizovat výuku.

Chceme, aby ZŠ Kunratice byla školou, která vždy bude myslet na svůj rozvoj. Proto se znovu zamýšlíme nad směrem, kterým se máme ubírat. Na výjezdním setkání pilotních škol v Hustopečích (srpen 2011) jsme s celým pedagogickým sborem vygenerovali představu vizí, ke které chceme směřovat. Je příjemným zjištěním, že hustopečské vize mají stejný směr jako naše uvažování v roce 2007.

Vize budou zapracovány do strategických školních dokumentů a ve vazbě na vize vytvoříme školní pedagogický standard.

Chceme být školou, ve které ...

- ... nabízíme vysokou kvalitu vzdělávání, uplatňujeme individuální přístup, a tak umožňujeme úspěšnost v životě každého člověka a dosažení jeho osobního maxima (ZU)
- ... se podporuje rozvoj, předávají se kompetence, očekává se zodpovědnost a je oceňována kvalitní práce (ZU)
- ... se respektují jasná předem společně vytvořená pravidla a sdílené hodnoty (PP, ZU)
- ... fungují vyvážené, spokojené vztahy a uplatňují se otevřené způsoby komunikace (PP, ZU)
- ... je podporována týmová práce (PP, ZU)
- ... jsou nastaveny kvalitní pracovní podmínky a dodržují se zásady psychohygieny, (PP, ZU)
- ... se podporuje pozitivní přístup ke vzdělávání a vnitřní motivaci všech zúčastněných (ZU)
- ... jsou zaměstnanci školy díky svým kvalitám společností uznáváni a respektováni (PP, OP)
- ... je zřejmá její transparentnost a otevřenost, ve které existují dobré vztahy mezi všemi partnery ve vzdělávání a myslí i na komunitní projekty (OP)

Porovnání vizí projektu a školy – návrh změn

Můžeme konstatovat, že stávající vize školy a projektu „Pomáháme školám k úspěchu“ směřují jedním směrem. **To, co nyní pociťujeme jako nejdůležitější, je porovnání vizí školy a projektu s realitou ve škole.** Od roku 2007 jsme urazili kus cesty na její proměně a dále si uvědomujeme potřebu v krátkodobém časovém horizontu pracovat na **revizi vize školy** z roku 2007. Zmíněná revize bude vycházet ze současného stavu školy a reflektovat potřeby žáků, pedagogů školy a rodičů.

Proti roku, kdy jsme startovali Školní vzdělávací program pro ZV „KUK“, je ve škole viditelná změna v práci pedagogů. U řady z nich můžeme sledovat proměnu vycházející zejména z cíleného dalšího vzdělávání celé sborovny (kurz Kritické myšlení a typologie MBTI) a roku práce v projektu Pomáháme školám k úspěchu (zapojení asistentů, podpora projektové konzultantky, sdílení). Potřebné je sladění

zásadních pedagogických hodnot a přístupů v plánovaném **školním standardu práce učitele a v revizi celého ŠVP „KUK“**.

3. Pedagogické řízení a rozvoj

a) Hlavní cíl

Systematicky rozvíjet kvalitu výchovně vzdělávacího procesu ve vazbě na vize a cíle školy a tím zajistit trvale udržitelný rozvoj školy.

b) Dílčí cíle

Podpořit osobní rozvoj každého pedagoga a tím zajistit zvyšování kvality průběhu pedagogického procesu.

Tím chceme zajistit, aby veškerá činnost vedla k efektivnímu učení každého žáka. Při pedagogickém řízení chceme klást důraz na vytváření klimatu a kultury podporující učení a na vytváření optimálních podmínek pro kvalitní realizaci výuky umožňující maximální možný rozvoj každého žáka.

c) Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu

Na přípravách a popisech vyučovacích jednotek a na žákovských výstupech zjišťujeme a prokazujeme dosažení cílového stavu. Práce pedagoga je systematicky plánovaná a vede k jasné stanoveným pedagogickým cílům.

- **Průběžná hospitační činnost vedení školy**
- **Vzájemné návštěvy ve vyučování kolegů a mentorů**
- **Sdílení průběhů pedagogického procesu na cíleně formulovaná témata ve spolupráci s učitelskými mentory a vedením školy**
- **Vypracování, realizace a sebereflexe tematických plánů**
- **Důkazy dosažení učitelských cílů sledovatelné na žákovských výstupech a v pedagogických portfoliích**

- 3.1 Zefektivnění pedagogického řízení z úrovně vedení školy
- 3.2 Zavedení učitelských mentorů
- 3.3 Efektivnější používání sdílení jako cesty zvyšování kvality pedagogické práce
- 3.4 Zefektivnění vyučovacího procesu spoluprací mezi učitelem a asistentem pedagoga
- 3.5 Využití autoevaluace pro zvyšování kvality pedagogického procesu
- 3.6 Zavedení systému odměňování reagující na kvalitu pedagogického procesu
- 3.7 Zefektivnění pedagogického řízení školy podporou v oblasti timemanagementu

Poznámky ke kapitole 3. Pedagogické řízení a rozvoj

3.1 Zefektivnění pedagogického řízení z úrovně vedení školy

Rozvoj školy vyžaduje průběžné sledování kvality, poskytování zpětné vazby a na základě vyhodnocení kvality promyšlené plánování aktivit podporujících další pedagogický rozvoj jednotlivců i celé sborovny.

Dnes máme ve škole zavedenou funkci organizačního zástupce ředitele (zástupce statutárního orgánu) a zástupce ředitele pro pedagogickou oblast, který má na starosti koordinování další tvorby a zavádění ŠVP.

ZŘ pro pedagogickou oblast má sníženou vyučovací povinnost, a tak získává výrazně větší prostor pro monitorování a ovlivňování kvality průběhu vzdělávání.

Zefektivnění pedagogického řízení zajistí ZŘ pomocí:

- podpory mentorů (viz kapitola 3.2), asistentů (viz kapitola 3.4) a vedoucích metodických sdružení
- monitorování a vyhodnocování průběhu a výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP
- shromažďování námětů pro inovaci dokumentu ŠVP a jeho realizaci
- systematické podpory nových kolegů nebo čerstvých absolventů
- úzké spolupráce s projektovou konzultantkou (oboustranná zpětná vazba)
- supervize nad činností metodických sdružení (četnost schůzek, náplň, průběh, efektivnost atd.)

3.2 Zavedení učitelských mentorů

Zavedením mentorů usilujeme o podporu všech pedagogů v rámci spolupráce učitel - učitelé (učitelští – oboroví mentoři). Činnost mentorů by měla postupně nahradit podporu učitelů ze strany projektové konzultantky, a tím by měla být zajištěna udržitelnost bezpečné a nedirektivní formy podpory.

Činnost mentorů bude směřovat k:

- individuální podpoře učitelů - konzultace
- vyhledávání, přinášení novinek a jejich předávání ostatním
- přípravě a prezentaci otevřených vyučovacích hodin inspirujících další učitele
- organizaci sdílení na zvolené téma nebo sdílení nejlepších ověřených postupů a poznatků podporující pedagogický rozvoj učitelů
- pomoci při organizování vzájemných hospitací – náslechnů a reflexí těchto hodin
- sebevzdělávání v daném oboru vycházející i z potřeb učitelů
- mentorskému modelování
- vyhledávání možností, jak informovat rodiče o ... (způsobech výuky jejich dětí aj.)

Doporučení pro výběr mentorů

Budoucí mentoři budou vždy vybíráni z vynikajících učitelů a předpokladem je, že naplní nároky, které jsou uvedeny v charakteristice úspěšného mentora. Snahou bude pokrýt odbornost a potřeby sborovny. Všichni noví mentoři projdou vždy předem mentorským kurzem a budou mít podporu ze směru vedení školy i projektové konzultantky. Návrhy kandidátů, principy výběru mentorů a nároky kladené na ně budou prodiskutovány s celou sborovnou.

K potenciálním mentorům by se mělo přistupovat tak, aby se cítili návrhem poctěni, ale současně aby se necítili povinováni svou nominací přijmout. Již v průběhu mentorského kurzu mohou mentoři začít s podporou pedagogům.

Charakteristiky úspěšného mentora

- Mentor musí být osoba těšící se důvěře druhých a pečující o druhé.
- Mentor musí být učitelem – mistrem.
- Mentor musí být zapálený pro svůj profesní růst.
- Mentor musí být týmový lídr.

3.3 Efektivnější používání sdílení jako cesty zvyšování kvality pedagogické práce

V minulém školním roce jsme si uvědomili, že sledování kvality pedagogického procesu a jeho změna s sebou přináší potřebu vzájemného sdílení, a současně jsme si ověřili, že sdílení je bezpečný nástroj rozvíjející každého sdílejícího jednotlivce.

Sdílení probíhala v rámci předem domluveného tématu (např. čtenářství, ICT, školní psycholožka), dále při vzájemných hospitacích a také v rámci spolupráce s asistentkou.

Sdílením chceme dosáhnout:

- uvědomění si osobních kvalit
- pedagogického a osobnostního rozvoje jednotlivých učitelů
- vzájemné výměny zkušeností, porovnání s vlastní činností a získávání nových úhlů pohledu
- vyladění pohledů jednotlivců při řešení určité situace

3.4 Zefektivnění vyučovacího procesu spoluprací mezi učitelem a asistentem pedagoga

Během uplynulého školního roku se podařilo nastartovat pravidelnou spolupráci asistentů pedagoga. Zpočátku byla účast asistentů v hodinách ponechána na samostatném uvážení učitelů, kdy a jak bude spolupráce probíhat. Postupně došlo k ustálení rozvrhu asistentů a jejich účast v hodinách se stala pravidelnou a u řady učitelů vítanou.

Od následujícího školního roku dojde ke zvýšení počtu asistentů pedagoga. U nově nastupujících asistentů dáváme přednost přijetí kvalifikovaných začínajících učitelů a využití jejich aprobace k asistenci v příslušných hodinách.

Cíleně bude podporována spolupráce učitel – asistent při vyučování. Chceme zefektivnit i další formy spolupráce pedagogů. Proto budeme podporovat spolupráci při projektovém nebo blokovém vyučování, projektech a pobytových akcích (spolupráce učitel – učitel případně učitel – učitel – asistent).

V novém školním roce dojde také k rozšíření pracovních úvazků asistentů žáka. Díky tomu budou s učiteli pracovat systematičtěji a získají více prostoru k přípravám na asistenci.

Přítomností asistenta pedagoga ve výuce chceme v dalším období dosáhnout:

- další zvýšení podpory individuálních potřeb žáků,
- omezení rizika vzniku učebních stereotypů a usnadnění možnosti rozvoje pedagoga nebo jeho posun,
- takového postavení asistenta pedagoga, aby se stal důvěryhodným poskytovatelem zpětných vazeb, celkového příznivého klimatu třídy a nezávislého pohledu na výuku, na kooperaci dětí
- modelování práce v minitymu prostřednictvím spolupráce učitele a asistenta,
- rozvoje spolupráce a to hlavně v oblastech: párového učení a případné výměny rolí učitel – asistent a společného plánování hodiny učitele s asistentem.

Vývoj pozice asistenta pedagoga, finální podoba

- při výběru budeme upřednostňovat přijímání absolventů pedagogických fakult,
- s příchodem této změny by bylo nutné vytvořit soupis pravomocí a odpovědnosti obou zúčastněných osob.

3.5 Využití autoevaluace pro zvyšování kvality pedagogického procesu

V současné době probíhá autoevaluace školy na základě podkladů, které vedení školy poskytuje jeho vnitřní kontrola – hospitace. Dále probíhá srovnávací testování. Také využíváme zpětné vazby studentů

pedagogických fakult a jejich vedoucích, dále dostáváme zpětnou vazbu od rodičů a zřizovatele – prostřednictvím školské rady. Učitelé individuálně reflektují svoji práci a toto je prostředkem pro jejich sebehodnocení, které je poskytováno vedení školy.

Cílem zvyšování kvality pedagogického procesu je vytvořit podporu pro reflektování vlastní práce ve směru evaluace vzdělávacích procesů a výsledků a pro vzájemnou hospitaci s následným sdílením mezi kolegy. Tím vést pedagogy k hledání vzdělávacích potřeb žáků i učitelů. Postupně by tak ve škole mohl vznikat systém evaluace vzdělávání, který bude systematicky shromažďovat, třídit, analyzovat a vyhodnocovat údaje za účelem zvyšování kvality a efektivity.

3.6 Zavedení systému odměňování reagující na kvalitu pedagogického procesu

Systém odměňování má mít **motivační a formativní charakter** ve směru pedagogického rozvoje a pedagogické kvality. Vedle hodnocení v rámci subordinace (nadřízený hodnotí podřízené) je významné sebehodnocení pedagoga. Pro vyhodnocování je potřeba mít nástroj umožňující porovnat hodnocené s popsanou kvalitou (kritéria hodnocení, školní učitelský standard).

FORMY ODMĚŇOVÁNÍ:

Finanční odměny probíhají podle předem stanovených a aktualizovaných kritérií, která mají vazbu na významné úkoly, kvalitu a kvantitu práce, probíhají obvykle čtvrtletně.

Benefitem a další formou odměny mohou být nadstandardní podmínky pro další osobní vzdělávání ve směru odborného pedagogického růstu (nad rámec zákonnou normou stanovených podmínek pro DVPP).

3.7 Zefektivnění pedagogického řízení školy podporou v oblasti timemanagementu

Efektivita pedagogického řízení školy vychází ze zvládnutých dovedností v oblasti timemanagementu. Pro zkvalitnění plánuje vedení školy externí podporu jak vzdělávací tak supervizní.

Cílem aktivity je zkvalitnit práci vedení školy a následně i jednotlivých pedagogů při jejich plánování pedagogické práce s dětmi.

4. Návrh systému práce psychologa školy

a) Hlavní cíl

Trvale zajistit službu stálého školního psychologa pro žáky, rodiče i učitele přímo ve škole.

b) Dílčí cíle

Zaměřit činnost školního psychologa především na primárně preventivní oblast s přesahem na sekundární prevenci. Spolupracovat na vytváření příjemného školního klimatu, podílet se na tvorbě optimálních podmínek pro školní úspěšnost žáků a jejich dobrý start do dalšího studia a života. Současně působit směrem k učitelskému sboru, odborně a metodicky pomáhat učitelům zavádět a aplikovat pedagogicko-psychologické poznatky do vzdělávacího procesu.

c) Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu

- **Pravidelná kontrolní činnosti služeb školního psychologa vedením školy**
- **Rozhovor vedení školy se školním psychologem, pedagogy, žáky, rodiči**

- **Zjišťování spokojenosti klientů (učitelů, rodičů) s psychologickým poradenstvím formou dotazníkového šetření**
- **Autoevaluace školního poradenského pracoviště (nový nástroj vytvořený IPPP- spuštění září/říjen 2011?)**

- 4.1 Priority práce školního psychologa
- 4.2 Podpora psychohygieny pedagogů (relaxační techniky a syndrom vyhoření)
- 4.3 Metodická podpora učitelů (vedení seminářů)
- 4.4 Integrovaná podpůrná skupina DUHA
- 4.5 Psychologická péče a poradenství pro žáky, pedagogy a rodiče

Poznámky ke kapitole 4. Návrh systému práce psychologa školy

Pro školu se podařilo získat kvalitní školní psycholožku. Čas, respektive podpora, kterou nyní v rámci určené pracovní doby školní psycholožka vykonává pro žáky, učitele a rodiče, nestačí. Od nového školního roku, respektive od srpna 2011 plánujeme plný pracovní úvazek. Ten souvisí i s růstem počtu žáků (včetně integrovaných) a tím i pedagogů ve škole. Od září bude ve škole cca 530 žáků a necelá padesátka pedagogů.

4.1 Priority práce školního psychologa

Priority práce školního psychologa pro rok 2011/2012, pracovní náplň psychologa (včetně metod a forem práce), formy metodické podpory učitelům, přehled nabídky psychologického poradenství pro rodiče, rozšiřující psychologická péče pro žáky jsou rozpracovány v dokumentu: „**Návrh systému práce psychologa pro školní rok 2011/2012 a s výhledem do roku 2014**“:

- výrazná pomoc integrovaným žákům a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami,
- motivování třídních učitelů a poskytnutí jim nabídky systematické hloubkové diagnostiky třídního kolektivu,
- úzké provázání výchovné složky školy - propojením výchovných složek školy, především školního psychologa, třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce a vedení školy, lze zintenzivnit působení školy. K tomuto lze využít i externí spolupráci při výcviku pedagogů (*bude na samostatné objednávce*).
- zkvalitnění oboustranné výměny informací mezi školním psychologem a učiteli - formou měsíčních sezení, kdy by školní psycholog informoval o své činnosti, o případech, které řeší, o postupech PPP,
- v rámci dalšího DVPP nabídnutí pedagogům seminářů na aktuální témata z oblasti školní psychologie a sociálně patologických jevů, event. praktické workshopy s tréninkem sociopsychologických dovedností,
- systematické a pravidelné informování rodičů o nabízených poradenských službách – například: formou setkávání v rámci „rodičovských kaváren“,
- vytvoření koncepce kurzu (sociálně psychologický výcvik) komunikativních dovedností (s přesahem do asertivních dovedností) pro vyšší ročníky, zařazení semináře o efektivním studijním stylu „jak se učit“ pro 8. ročníky.

4.2 Podpora psychohygieny pedagogů

Pedagogická práce je činnost, která celkově zatěžuje lidskou psychiku. S příchodem školní psycholožky do školy a s poznáním jejich odborných kvalit vzešel požadavek pedagogů na zavedení

psychorelaxačních aktivit, které jednak aktuálně pomohou a současně učí, jak si udržovat optimální psychohygienu.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nabídne pedagogům semináře na aktuální témata z oblasti školní psychologie a sociálně patologických jevů, event. praktické workshopy s tréninkem **sociopsychologických dovedností**.

4.3 Metodická podpora učitelů

Učitelé prvního stupně kooperují se školním psychologem zcela specifickým způsobem, neboť jde především

o dobrou diagnostiku jejich žáků - školní zralost, výskyt SPU, intelektový a osobnostní potenciál dítěte, tvorba třídního kolektivu na prvním stupni, narušování vztahů mezi dětmi ve třídě, poznávání sociálního a emočního zázemí dětí.

Vztah školního psychologa a **učitelů druhého stupně** je dán společným objektem působení. Druhý stupeň spíše přináší výchovné a kázeňské problémy. Vyučující jsou často první, kteří upozorní na studijní selhání, na výchovné problémy, atd.

Zvláštní vztah má školní psycholog k **učitelům občanské a rodinné výchovy**. Jsou to vyučovací předměty, kde je možné společným úsilím vhodně formovat osobnost dítěte.

Nedílnou součástí činnosti školního psychologa je spolupráce s **výchovným poradcem školy a metodikem prevence**. V současné době probíhá úzká spolupráce mezi jednotlivými členy týmu formou pravidelných schůzek 1x týdně, kterých se účastní i speciální pedagog. Metodici prevence vyhledávají školního psychologa, aby společně připravovali aktivity v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Jejich vzájemného propojení je třeba při výběru vhodných besed, diskusí, při sestavování minimálního preventivního programu školy.

Třídní učitelé spolupracují se školním psychologem při vytváření a formování dětského kolektivu. Školní psycholog má možnost diagnostikovat již od druhé třídy vztahy pomocí dotazníků B-3 a B-4. V případě narušení, nebo nefunkční struktury těchto vztahů pak oba úzce spolupracují na dlouhodobém záměru jak tyto nedostatky odstraňovat.

Vychovatelé znají děti v jiné než vzdělávací rovině, často jako první zaregistrují změny v chování dítěte. Vychovatelé mohou psychologa kontaktovat v případě potřeby individuálně, pravidelně pak od dubna 2011 vede školní psycholog jedenkrát měsíčně praktické semináře pro vychovatele. Zde probíhá intenzivní výměna informací o dětech, kterým je třeba věnovat zvýšenou péči a semináře s psychologickou tematikou.

Školní speciální pedagog má na starosti především nápravy specifických poruch učení. Školní psycholog odesílá dítě do PPP a odtud přichází zpráva z vyšetření. Tu spolu se školním speciálním pedagogem rozpracuje do individuálního vzdělávacího plánu a dohodnou společný postup náprav. Školní psycholog kontroluje postup těchto náprav zhruba 4x ročně.

Začínající učitelé mohou od školního psychologa získat aktuální informace o novinkách v oblasti školní psychologie. V rámci výcviku sociálně komunikačních dovedností si mohou osvojit vzorce jednání pro zátěžové situace, např. při jednání s problémovým žákem, atd. Cenné jsou také konzultace v případě výchovných problémů jednotlivých žáků, se kterými přijde nový pedagog do kontaktu.

Asistenti žáka získají podporu psychologa v oblasti přímé práce s integrovaným žákem. Psycholog asistenty žáka na činnost připraví, seznámí je s problematikou dítěte a doporučí vhodné postupy. Průběžně (podle potřeby či pravidelně) sledují spolu „vývoj žáka“, úspěšnost práce a hledají optimální způsoby pomoci.

4.4 Integrovaná podpůrná skupina DUHA

Interakční podpůrná skupina – DUHA je určena pro děti od druhé do páté třídy, které mají potíže začlenit se či adekvátně a přiměřeně se prosadit ve skupině vrstevníků. Jedná se o děti se zvýšenou mírou úzkosti, které mají strach ze selhání či o ty, které obtížně prožívají výkonové situace. Skupinu vede školní psycholog s výcvikem ve skupinové psychoterapii, koterapeutem je Jana Böhmová s akreditovaným výcvikem v dramaterapii.

Cíle programu DUHA

- zlepšit a prohloubit sebepoznání, naučit se realisticky hodnotit a posuzovat sám sebe, získat interpersonální náhled tzn. uvědomit si, jak působím svým chováním na ostatní a jakou odezvu to v nich vyvolává
- prohloubit schopnost autoregulace - vlastní chování tak není chápáno pouze jako výsledek vlivů prostředí, ale prohlubuje vědomí toho, že jej lze regulovat, vědomě ovlivňovat a záměrně měnit
- nacvičit a umět v reálném životě používat specifické sociální dovednosti (otevřená komunikace, asertivita, kooperace, řešení problémů atd.)
- naučit se funkčně vyjadřovat vlastní pocity
- ujasnit si a naučit se porozumět vlastním motivům - proč jedním tak, jak jedním
- naučit se akceptovat druhé v jejich odlišnosti, prohlubovat respekt a toleranci vůči názorům, pocitům a životním stylům druhých
- změnit nežádoucí stereotypy
- naučit se pozitivně přijímat sám sebe se svými silnými i slabými stránkami

4.5 Psychologická péče a poradenství pro žáky, pedagogy a rodiče

Stěžejní zůstává práce s **dětskými kolektivy** - např. třídami či skupinami vybraných jedinců. **Nedílnou součástí jsou adaptační výjezdy šestých tříd mimo Prahu.** V možnostech psychologa jsou i pravidelné relaxace se třídami.

Individuální práce s žáky začíná v případě výskytu problému, zde bývají zadavateli rodiče a učitelé, samy děti přicházejí zřídka. Pokud to okolnosti vyžadují, je s dítětem zahájena soustavná terapeutická práce. Do této kategorie činnosti patří také starost o žáky integrované a žáky talentované v různých oborech.

S **učiteli** probíhá práce odlišně - jedná se o konzultace, metodickou pomoc, semináře či výcviky. Konzultace, kdy vyučující přichází s konkrétním dotazem či problémem, je pak nejčastější formou spolupráce. Metodicky pomáhá školní psycholog především začínajícím učitelům, případně učitelům Ov a RV a zejména třídním učitelům, při vedení třídnických hodin. Odbornou pomoc nabízí školní psycholog v případě syndromu vyhoření a práce se stresem v každodenní pedagogické práci. Na pedagogických radách se školní psycholog pravidelně vyjadřuje k hodnocení uplynulého období ve škole, na provozních poradách a při setkávání třídních učitelů referuje psycholog na aktuální témata života školy.

S **rodiči** je kontakt pravidelný - na třídních schůzkách a o konzultačních hodinách. Pravidelně se s rodiči scházíme již od předškolního věku dítěte. Konzultace pro rodiče mají stále vzestupnou tendenci, rodiče jej vyhledávají v daleko větší míře (včetně telefonických kontaktů) než v minulosti.

Spolupráce s **ostatními odborníky** - je nutná v případě, kdy situace vyžaduje spolupráci dalších expertů. Na školního psychologa je napojena PPP, SPC, dětský psychiatr, ale také specialista pro mládež PČR, sociální kurátoři, atd.

5. Systém aktivit posilujících dobré vztahy a komunikaci mezi žáky, učiteli a rodiči

a)	Hlavní cíl Zajistit trvale udržitelný rozvoj vztahů ve škole, který podpoří rozvoj bezpečného, kvalitního a motivujícího klimatu. Vytvořit všestranně bezpečnou komunikaci mezi žáky, učiteli (zaměstnanci školy) a rodiči.
b)	Dílčí cíle Vytvořit podmínky pro rozvoj komunikačních dovedností současně u pedagogů a ostatních zaměstnanců školy. Nabídnout kurzy pro rozvoj pedagogů v dovednostech OSV a zajistit výcvik mentorů ve stejné oblasti.
c)	Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu <ul style="list-style-type: none">• Pravidelná šetření klimatu a sociometrie tříd• Pravidelné sdílení na cíleně formulovaná témata• Dotazníková šetření v rámci třídních, pracovních a mimoškolních vztahů• Rozhovor vedení školy s žáky, pedagogy a rodiči

- 5.1 Třídní učitelé
- 5.2 Osobnostně sociální výchova
- 5.3 Rodiče

Poznámky ke kapitole 5. Systém aktivit posilujících dobré vztahy a komunikaci mezi žáky, učiteli a rodiči

5.1 Třídní učitelé

Ve škole jsou ve všech třídách k třídním učitelům určeni jejich zástupci. To je krok, který považujeme za systémový. Nepovažujeme status „zástupce třídního učitele“ za formální, chceme, aby bylo jasné, kdo o třídu pečuje v případě, že třídní učitel chybí. Nyní prostřednictvím PŠÚ bychom rádi přistoupili k dalším systémovým krokům. Tento mechanismus připravuje budoucí třídní učitele a vybavuje je potřebnými dovednostmi.

Aktivity vedoucí k podpoře třídních učitelů:

- V průběhu roku organizovat v rámci třídnických hodin otevřené hodiny realizované dodavatelskou organizací (např. lektory Centra pro demokratické učení (CEDU), Projekt Odyssea, PhDr. Richard Braun ...). Těchto hodin by se pro inspiraci účastnili zájemci z řad třídních učitelů. Účast bude možná pro všechny učitele s tím, že nejdříve dostanou nabídku třídní učitelé tříd, kde je diagnostikován problém ve vrstevnických vztazích nebo tříd s nízkou školní úspěšností na 2. stupni a následně všem dalším.
- Tyto modelové hodiny by se konaly v pravidelných intervalech buď v jednom školním roce stále pro jednu modelovou třídu jednoho ročníku, nebo v různých třídách různých ročníků, nebo ve vytipovaných třídách s aktuálními vztahovými problémy, kde by tak byl zároveň modelován i postup řešení některých takovýchto problémů. Realizovaná varianta by byla konzultována s psychologkou školy, výchovnou poradkyní, preventistkou a domlouvána s dodavatelskou organizací a třídními učiteli.
- Modelové hodiny by byly posléze doplněny cíleným vzděláváním učitelů školy ve strategiích, formách a metodách OSV.

5.2 Osobnostně sociální výchova (SV)

Třídní učitelé pozorují rozmanité problémy ve vrstevnických vztazích žáků. Tato pozorování jsou podložena i údaji vycházejícími ze sociometrie prováděné psychologkou školy a ze zpětných vazeb poskytovaných v rámci primární prevence psychoterapeutkou. Z toho je zřejmé, že je potřeba se zabývat tím, jak zejména třídní učitelé pracují se svou třídou. Právě dlouhodobá a cílená práce třídního učitele se zúročí ve vybudování třídního kolektivu s hodnotnými vzájemnými vztahy.

Na základě projektového vstupního dotazníku (srpen 2010) pro učitele zkoumajícího vztahovou rovinu komunikace se žáky vyplynulo, že je potřeba rozvíjet schopnosti učitelů při podporování sebeřízení žáků a při udržování oboustranně bezpečné vztahové roviny komunikace se žáky.

K aktivitám posilujícím dobré vztahy a komunikaci mezi žáky a učiteli, které již v současnosti ve škole využíváme, patří systém výjezdů žáků I. a II. stupně školy (adaptační výjezdy 1. a 6. ročníků, ozdravné pobyty, týdny sportů, turistiky a objevů a další pobytové akce) a pravidelné třídnické hodiny (od páté třídy každý pátek poslední hodinu).

Škola má funkční Minimální preventivní program, který je doposud každý rok podpořen grantem MHMP pro zajištění primární prevence. V rámci primární prevence se cíleně pracuje s dětmi různých skupin od druhých tříd.

K maximálnímu využití těchto stávajících možností se potřebují učitelé seznámit s efektivní metodikou OSV a zvládnout ji, nejlépe prostřednictvím jejího přímého modelování v konkrétním prostředí reálných tříd školy.

Kroky vedoucí k rozvoji OSV:

- Zajistit proškolení všech pedagogických pracovníků v oblasti OSV
- Podpora vedoucí k udržení Minimálního preventivního programu
- Smluvně zajistit realizaci některých výjezdových aktivit školy (v příštím roce minimálně týdenního adaptačního kurzu žáků 6. ročníku, týdnů sportu, turistiky a objevů pro žáky II. stupně a případně i výjezdů na školy v přírodě a ozdravné pobyty pro nižší ročníky) organizací specializovanou na realizaci těchto aktivit (např. lektory Centra pro demokratické učení (CEDU, Projekt Odyssea, ...).
- Postupně tuto podporu rozšířit i o adaptační pobyt žáků prvních tříd.
- Ve spolupráci se školním psychologem vytipovat pedagoga, který by se těchto výjezdů účastnil.

Úkolem určeného pedagoga školy společně s třídními učiteli zúčastněných tříd, bude podrobné sledování programu, aby se mohl v budoucnosti s pedagogy školy spolupodílet na jeho organizování). Tím by byla zajištěna i udržitelnost zmíněného programu.

5.3 Rodiče

V současné době je znát zájem rodičů o školu a dění v ní. Rádi bychom si udrželi atraktivitu a zájem, který naše škola v rodičích vzbudila, a chceme se zaměřit na prohloubení vzájemných partnerských vztahů.

Aktivity sdružení rodičů Patron posilující dobré vztahy a komunikaci mezi školou a rodiči:

- Vytvoření aktivní, přehledné, informativní stránky sdružení Patron a rodičů na webových stránkách ZŠ Kunratice. V minulém školním roce byla vytvořena struktura stránek, v letošním školním roce je potřeba jednotlivé rubriky zaplnit a pravidelně vkládat aktuality.

- Schůzky sdružení rodičů se budou konat třikrát do roka. První schůzka na začátku školního roku bude valná hromada sdružení Patron, zbylé dvě schůzky se uskuteční vždy v termínu před třídními schůzkami.
- Sdružení rodičů bude nadále pokračovat ve vzdělávacích seminářích pro rodiče s názvem Rodičovské kavárny. Semináře se budou pořádat čtvrtletně. Jejich cílem bude seznamovat rodiče s modernizací výuky základních škol, se školními projekty a další problematikou týkající se vzdělávání dětí. Pro dosažení kvality vzdělávacího semináře bude vždy pozván odborník v daném tématu.
- Vyvrcholením spolupráce mezi školou a rodiči bude zahradní slavnost na konci školního roku. Toto kulturní a společenské odpoledne pořádá a organizuje Středisko volného času při ZŠ Kunratice ve spolupráci se sdružením rodičů Patron.
- V tomto školním roce bychom ve spolupráci se školou chtěli dokončit plán vytvoření certifikátů pro opakované podporovatele a sponzory školy. Obdržení oficiálního certifikátu by pro ně znamenalo veřejné ocenění jejich podpory. Tento certifikát by si pak mohli vystavit ve své provozovně, kanceláři, apod. Tomu by měla odpovídat i grafická podoba certifikátu. Kritéria udělení certifikátu by měla být pevně daná. Po zkušenostech z minulých let víme, že skutečnou podporou školy je finanční podpora, ať už opakované sponzorské dary, nebo jednorázový finanční dar jako např. interaktivní tabule.
- Rodiče budou dohlížet na to, aby byly dodržovány jednotlivé body pro splnění certifikátu pro získání značky Rodiče vítání společnosti Ediun. Naše škola se letos certifikovala a tuto značku Rodiče vítání obdržela.

6. Návrh systému výuky cizích jazyků (AJ, NJ)

a) Hlavní cíl

Dosáhnout stavu, kdy žáci budou motivováni a nadšeni pro učení cizího jazyka i pro jazyk samotný. Umožnit jim pocítit úspěch, bez ohledu na to, zda se jedná o žáky nadané nebo o žáky se specifickými poruchami učení.

b) Dílčí cíle

Trvale zajistit jazykovou úroveň přiměřenou věku a individualitě dítěte zároveň udržitelnou pro nejazykově zaměřenou základní školu.

Žáci si budou fixovat gramaticky správné vazby podle nejnovějších norem a trendů.

Žáci budou moci sofistikovaně a relevantně diskutovat o tématech jim blízkých, a tak si budou rozvíjet slovní zásobu v různých oblastech, tím pádem pro ně bude snazší pracovat v mezipředmětových vztazích.

Bude zajištěna individualizovaná výuka pro děti integrované a děti se specifickými potřebami (ADD, ADHD)

V současné době je jazyková úroveň na prvním stupni vyšší než na stupni druhém, a to je podle učitelů jazyků způsobeno: častými personálními změnami, obměnami učebních materiálů, jazykovou vybaveností nastupujících prvňáčků, nepropojeností výuky – spolupráce učitele Čecha a rodilého mluvčího, nediferencovanou výukou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a na různých jazykových úrovních.

c) Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu

- Dosažení osobního maxima jazykové úrovně každého žáka ve všech oblastech komunikačních dovedností.
- Porovnávání výstupů žáka vzhledem k jeho osobnímu maximu

6.1 Postup a plán podpory výuky anglického jazyka

6.2 Aktivity podporující školní i mimoškolní vzdělávání v cizím jazyce

6.3 Návrh systému výuky německého jazyka

Poznámky ke kapitole 6. Návrh systému výuky cizích jazyků (AJ, NJ)

6.1 Postup a plán podpory výuky anglického jazyka

- ❖ V průběhu 3 let ustálit jednotnou, kvalitní a na sebe navazující řadu pro žáky atraktivních učebnic (1. - 9. třída), které budou mít i propojení s materiály pro interaktivní tabuli.
- ❖ Postupně nahradit učebnice (Fraus) učebnicemi od nakladatelství Cambridge:
 - a) 1. - 6. třída **Kid's Box**,
 - b) 7. - 9. třída **More**.
- ❖ *Učebnice jsou i v **classware** verzi, tudíž jdou otevřít na interaktivní tabuli. K učebnicím patří pracovní sešit, který si žáci zakoupí. Pracovní sešity Kid's Box obsahují CD - rom s aktivitami pro domácí procvičování, stejně tak je tomu u učebnice More. More ještě nabízí "Cyber Homework" - což je prostor on-line, ve kterém má učitel zaznamenané své AJ skupiny i s žáky, kterým skrze nabídku DÚ k jednotlivým lekcím posílá domácí úkoly, a ty se mu vrací již vyhodnocené. Tím se dostává žákům okamžitě zpětné vazby a učitele to zbavuje do jisté míry role administrativního pracovníka. Každá z těchto učebnic je navíc označena jazykovou úrovní podle mezinárodních jazykových kritérií. Naši žáci by po zdárném dokončení 9. ročníku měli být v polovině úrovně **B1**.*
Žáci 1., 2., a 3. tříd budou v roce 2011 - 2012 rozděleni do 3 úrovní podle dosavadních zkušeností s AJ. V ročníku máme 5 - 6 skupin, které jsou prostupné, tudíž pokud jakýkoliv žák svou jazykovou dovednost nabude rychleji a naopak, je možné ho přesunout do jiné skupiny. Je pro nás důležité zajistit, aby tyto skupiny mezi sebou nekonkurovaly, ale aby se tolerovaly a navzájem podporovaly své učení. Proto bychom rádi zachovali jednotné základní učebnice a ty podpořili materiály rozvíjející individuality skupin.
- ❖ **V září 2011** bychom rádi začali v 1.,2.,3. třídách s učebnicemi **Kid's Box 1,2,3**.
- ❖ V roce 2012 bychom zakoupili učebnice Kid's Box 4,5 pro 4. a 5. třídu.
- ❖ V roce 2013 učebnice Kid's Box 6 pro 6. třídu a učebnice More 1 pro 7. třídu.
- ❖ V roce 2014 učebnice More 2,3 pro 8. a 9. třídu.

Děti si v jednotlivých ročnících zakoupí pracovní sešity s CD romem, které mohou využít i pro své jazykové portfolio díky "**Picture Dictionary**" na konci každé lekce v 1. a 2. třídě a "**Do you remember?**" a "**Can do**" na konci každé lekce ve 3. třídě. Od září 2011 bychom rádi pokračovali ve čtenářských dílnách ve všech skupinách 1. - 5. tříd, do kterých však potřebujeme zakoupit sadu knih z **Reading Tree od Nakladatelství Oxford University Press**. Abychom zajistili maximální efektivnost reflexe při čtení, bude důležité zajistit i **Electronic Resources** s obsahem **Talking Stories** (elektronický set knih s ilustracemi a předčítáním), **eSongbirds** (systém čtení za pomoci učení Phonics a aktivit s nimi) a **eFireflies** (podpora kreativního psaní formou "Make a book" s průvodními aktivitami). Každý z těchto komponentů elektronických knih rozvíjí čtenářskou gramotnost jiným způsobem, tak se zajistí individualizace čtení jednotlivých žáků.

Výstup:

Koncepce jazyků se díky zavedení systému s mezinárodními učebnicemi zkonkrétní a upraví i do ŠVP

v průběhu let počítaných na zavádění sad učebnic. Do koncepce budou nově začleněny čtenářské dílny, ve kterých se budou děti díky Reading Tree moci samy rozhodnout pro obtížnost a slovní zásobu knihy.

6.2. Aktivity podporující školní i mimoškolní vzdělávání v cizím jazyce

Individuálními dovednostmi bychom rádi autenticky a se zapálením obohatili výuku AJ, a tak posouvali dál i dětský potenciál. Vycházíme z našich vlastních zkušeností s učením, kdy jsme se na naší cestě za vzděláním setkávali s učiteli zapálenými a naopak s učiteli méně motivovanými nás učit. Vždy jsme se rádi setkávali s těmi, které jejich práce bavila. Tito učitelé také méně častěji podléhají lukrativnějším nabídkám zaměstnání, tím by se zajistila stabilita a udržitelnost AJ výuky.

Funkce učitelů pro jednotlivé způsoby a formy aktivit:

„Tour guide“ – „Zápisky cestovatele“ – ve formě klubových přednášek, povídaním v Aj si žáci zažijí svého učitele v neformálním prostředí, tím si rozšíří nejen své jazykové horizonty. Přednášky jsou zaměřeny na poslechové dovednosti a tvoření otázek. Počítáme s periodou jednou za měsíc. Přednášky budou organizovány ve školním klubu. Rádi bychom tuto činnost ocenili a to formou příplatku k učitelskému platu.

Koordinátor anglické družiny – spolupracuje s jazykovou školou a rodilými mluvčími. Organizuje zapojování rodilých mluvčích do programu anglické družiny. Stará se o návaznost dopoledních hodin AJ a odpoledních aktivit anglické družiny. Tím, že učitel bude ohodnocen vedoucím příplatkem, bude motivován k větší spolupráci a diskuzím s ostatními učiteli AJ, tak by došlo k návaznosti výuky na mimoškolní aktivity dětí. Děti si v družině rozvíjí komunikační dovednosti v neformálním prostředí.

Koordinátor koncepce německého jazyka na ZŠ Kunratice – učitel zajistí udržitelný standard Nj v jednotlivých ročnících. 1x za pololetí zve žáky na přednášky v Nj o německé kultuře a literatuře do školního klubu. Více viz 6.3.

Péče o žáky se specifickými potřebami v rámci výuky cizích jazyků – učitelé jsou navoleny jazykové skupiny dětí se specifickými potřebami. Učitel se vzdělává v této problematice a hledá cesty, jak tyto děti jazykově vybavit (týká se především anglického jazyka).

Garant meziučitelských dílen cizích jazyků – učitel organizuje a programově zaštiťuje sdílení na jazykových dílnách organizovaných učiteli jazyků ZŠ Kunratice.

K základní výuce anglického jazyka připojit rozvíjející formy výuky se začleněním asistenta – rodilého mluvčího (1x za 14 dní workshop 90 min s rodilým mluvčím jako asistentem - **Centra v AJ** + 1x týdně extra konverzační hodina pro žáky, kteří si ji zvolí).

Centra v AJ – systémem rozdělení dětí do malých skupinek si děti během 90 minut projdou 5 míst, kde jsou pro ně připraveny aktivity v anglickém jazyce mezipředmětově pojaté. V centrech se objevuje Matematika, SKN (Science), Hudební výchova, Tělesná výchova, Dramatická výchova, Výtvarná výchova (Arts and Crafts), Reading, Writing. Rodilý mluvčí dětem pomáhá v plnění úkolů, stejně tak učitelka, která si může připravit jednu náročnější aktivitu, která potřebuje momentální organizaci.

6.3 Návrh systému výuky německého jazyka

Cíl: Ustálením nové řady moderních učebnic a novými projekty posílit výuku němčiny jakožto jazyka nám teritoriálně, historicky i kulturně nejbližšího.

Německý jazyk učíme jako volitelný předmět od šestého ročníku v dotaci 2 hodiny týdně. Mezinárodní studie dokazují, že právě v této věkové kategorii je vhodné zvolit německý jazyk jako druhý cizí jazyk po

angličtině, kterou již mají žáci v této době zafixovanou, a nedochází tak k omylům, které by blízkost těchto jazyků mohla vyvolávat. Při výuce němčiny je naopak možno si do značné míry znalostí angličtiny pomoci. Ve výuce budeme reflektovat i již zmiňovanou historickou blízkost němčiny a češtiny v rámci projektu „Brána jazyků otevřená“.

Ve čtyřletém období žáci získají základní znalost němčiny úrovně A2 a pro jazykově nadané žáky tvoří základ pro další studium. Výuka bude probíhat v jazykové učebně vybavené interaktivní tabulí a německou knihovnou, kde mají žáci možnost vypůjčit si knihy různých jazykových úrovní.

Učebnice a učební pomůcky pro výuku NJ

V průběhu následujících let plánujeme ustálit jednotnou řadu učebnic renomovaného německého nakladatelství Hueber, které jsou koncipované podle požadavků Společného evropského referenčního rámce a vedou k úrovni A 2 . Některé jejich komponenty využíváme již ve stávající koncepci výuky německého jazyka jako materiály alternativní ke stávajícím učebnicím. Učebnice řady Planet mají schvalovací doložku Ministerstva školství a jsou postupně odborníky z řad pedagogů i germanistů doplňovány řadou nových prvků, především interaktivních. CD-ROM pro interaktivní tabuli – obsahující bohatý obrazový materiál, šablony a interaktivní cvičení a mapu německy mluvících zemí , CD-ROM pro učitele pro tvorbu cvičení, atraktivní DVD se scénkami a písničkami jsou již teď součástí této řady učebnic, další jsou připravovány a nejbližší době se objeví na trhu.

Velkou předností strategie nakladatelství Hueber je i masivní online podpora učebnic na webové stránce www.hueber.de a vytváření nových rozšiřujících interaktivních komponentů výuky německého jazyka na všech jazykových úrovních, a proto volíme řadu učebnic právě tohoto nakladatelství, neboť v horizontu několika let nejlépe splňují plánovaný rozvoj výuky německého jazyka na naší škole.

7. Rozvoj dovedností učitelů cizích jazyků

Přípravný kurz na CAE mezinárodní zkoušku v AJ plus zkouška, či podobná zkouška na obdobné úrovni (státní zkouška z AJ).

Potřeba tohoto kurzu vznikla z důvodu rozvíjení vlastních jazykových kompetencí, aby nedošlo ke stagnaci naší znalosti AJ. Jazyk prochází přirozeným vývojem, který tato zkouška reflektuje. Zvýší se profesní i osobní prestiž, která následně zvýší prestiž školy jak v očích žáků, tak i rodičů.

Co mi má podpora pomoci změnit? V čem se chci rozvíjet a proč?

Nahlédneme a sami prožijeme mezinárodní testovací systém v ESL, tak budeme erudovanější ve vytváření vlastních testů. Získáme inspiraci k individuálnímu testování, následně hodnocení. V prostředí stejně motivovaných lidí získáme kontakty a zdroje na další podpůrné prostředky a materiály, které naši výuku obohatí. Setkáme se s jinými formami výuky, které nám pomohou v reflektování a vyhodnocování vlastní výuky i ke konstruktivnímu sdílení s kolegy na základě individuálního vymezování se vůči jiným učebním stylům.

Co se stane u dětí? Jak se to projeví na konkrétních žácích?

Díky zkušenosti s mezinárodní zkouškou poskytneme žákům takové dovednosti a vědomosti, které jim umožní hladký přechod mezi navazujícími školami. Zintenzivní a zefektivní se domácí příprava žáků. Zajistí se pocit většího úspěchu i pro žáky jazykově nadané i pro žáky se specifickými poruchami učení. Žáci se budou zdokonalovat v metodách učení a překonávání individuálních překážek při poznávání nového. Žáci si budou fixovat gramaticky správné vazby podle nejnovějších norem a trendů. Budou

moci sofistikovaně a relevantně diskutovat o tématech jim blízkých. Žáci si tak budou rozvíjet slovní zásobu v různých oblastech, tím pádem pro ně bude snazší pracovat v mezipředmětových vztazích. V případě, že má dítě úkol zadaný z oblasti, o kterou se zajímá, se dá předpokládat, že bude mít větší motivaci dané úloze porozumět. Příprava takto individuálních úloh ovšem, v případě cizího jazyka, klade velký tlak na jazykovou vybavenost učitele.

8. Podpora jazykové mobility pedagogů

Česká republika je součástí Evropy a mezi hlavní komunikační jazyky na Starém kontinentu patří Anglický jazyk. Minimální znalost cizího jazyka dokáže zlepšit hodnotu pracovníka na trhu práce a zároveň se zvýší i jeho prestiž jako člověka, odborníka a pokud se jedná o pedagoga tak stoupne, i v očích svých žáků.

Jinými slovy naším cílem, co se týče znalosti učitelů, je dopomoci dosáhnout u každého pedagoga její/jeho osobního maxima v cizojazyčné komunikaci a tím mu umožnit i odborný pedagogický růst (*studium cizojazyčné odborné literatury, účast na pedagogických konferencích, seminářích a kurzech*). Zejména u jazykářů doporučujeme aktivně jazyk rozvíjet a sledovat moderní trendy, neb každý jazyk se neustále vyvíjí. U ostatních učitelů bychom se v horizontu 4 let rádi dostali na takovou úroveň, aby učitel dokázal jazyk ovládat minimálně pasivním způsobem – hledat informace na webu, přečíst si krátký článek v cizím jazyce, atd. Pochopitelně záleží na vstupních znalostech.

Navrhujeme tato východiska: Naším návrhem je postupně vzdělávat pedagogy na poli cizího jazyka, doporučujeme rozdělit sborovnu na 4 znalostní úrovně A0 (A1), A2, B1, B2(C1) – **úroveň SERR** - „Společný evropský referenční rámec: učení, vyučování, hodnocení“.

Cílem rozvoje jazykové mobility pedagogů je, aby každý zapojený pedagog po dobu 3 pololetí (semestrů) zlepšil své znalosti o jeden stupeň v hodnotícím systému SERR. Do roku 2014 by teoreticky mohl úplný začátečník „poskočit“ až o 2 úrovně.

9. Kompetenci k učení rozvíjíme pomocí čtenářských dovedností

a) Hlavní cíl

Systematicky rozvíjet čtenářské dovednosti žáků a tím podpořit jejich kompetenci k učení.

b) Dílčí cíle

- Podporovat rozvoj čtenářských strategií žáků ve vztahu k porozumění textu.
- Rozšířit knihovničky na I. stupni školy a doplnit školní knihovnu o vhodné tituly pro žáky II. stupně školy.
- Vytvořit fond odborné literatury pro jednotlivé předměty.
- Na I. i II. stupni školy podpořit zavádění do vyučování Čj a Aj čtenářské dílny.
- Využít různé školní projekty pro rozvoj mediální výchovy.
- Umožnit všem učitelům, ale zejména oborovým rozšířit své učitelské dovednosti o čtenářské strategie při práci s texty v předmětech.
- Vytvořit odbornou pedagogickou knihovnu.
- Vytvořit koncepci rozvoje čtenářství od vstupu prvňáčka do školy až do deváté třídy.
- Žákům cizincům, nebo žákům, kteří nemají doma dostatečně podnětné prostředí, vytvořit podmínky pro to, aby přípravu na vyučování mohli provádět ve škole pod odborným vedením.

c) Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu

- **Sdílení učitelů zaměřené na rozvoj čtenářských dovedností.**
- **Porovnávání kvality výstupů žáků při čtenářských aktivitách (čtenářské dílny, literární soutěž, třídní a školní časopisy, práce s čtenářským portfoliem, práce na oborových pracích a projektech)**
- **Úspěšnost žáků při řešení úloh vyžadujících čtenářskou dovednost – čtení s porozuměním při práci s texty a zadáním úkolů na různé úrovni Bloomovy taxonomie.**
- **Učitelé při sdílení představují kolegům čtenářské strategie a zvou je do svých hodin zaměřených na rozvoj čtenářské gramotnosti.**
- **Třídní knihovničky na I. stupni jsou vybaveny knihami odpovídajícími věku žáků, jsou řazeny po čtenářských úrovních.**
- **Školní knihovna je vybavena zejména pro žáky II. stupně dostatečným množstvím knižních titulů beletrie a zejména odborného charakteru (např. encyklopedie, slovníky).**
- **Ve škole pracujeme s koncepcí rozvoje čtenářství a popisu systému metod a strategií rozvíjejících čtenářství pro jednotlivé ročníky.**

Poznámky ke kapitole 9. Učíme se učit rozvíjením čtenářských dovedností

Učení je proces, který nás provází celým životem. Nejprve jiní učí nás, pak se učíme sami a nakonec učíme my jiné. Dobrá čtenářská zdatnost tento proces usnadní. Proto je potřeba podporovat u žáků rozvoj čtenářských strategií. Čtenářské strategie totiž vlastně odpovídají čtenářským dovednostem, které zdatný čtenář provádí automaticky bez toho, aby si jejich použití uvědomoval. V naší škole je úroveň čtenářských dovedností žáků naší školy průměrná a zejména u žáků vyšších ročníků mírně podprůměrná (šetření Kalibro – úspěšnost v porovnání se srovnatelnými školami). Většina pedagogů školy je proškolená v kurzech Kritického myšlení metodami RWCT. K rozvoji čtenářských strategií na I. stupni efektivně pomohlo sdílení učitelů. Na II. stupni se však čtenářská gramotnost v předmětech nerozvíjí systematicky. I když jsme od roku 2007 investovali do obnovy knižního fondu cca 400.000,- Kč a na I. stupni vznikly třídní knihovničky a doplnil se knižní fond i v knihovně školy, není počet knih dostačující. Zejména na I. stupni chybí dostatečné množství knih, které by v knihovničkách byly v dostatečném počtu řazeny podle čtenářských úrovní.

Cílem je zkvalitnit úroveň čtenářské gramotnosti. Učitelé mohou začleňovat do výuky metody RWCT. Jejich metodické postupy budou respektovat individuální úroveň žáků jak v oblasti zvládnutých čtenářských dovedností, tak v písemném projevu a s ohledem na jejich osobní maximum a učební styl. Ve škole bude pracovat čtenářský specialista (učitel se sníženým úvazkem), který bude systematicky provádět diagnostiku čtenářských dovedností žáků. Ve třídách na I. stupni budou třídní knihovničky obsahující vhodnou literaturu – beletrii i encyklopedie řazené podle čtenářské úrovně žáků. Školní knihovna bude doplněna o knižní beletristické tituly a tituly odborného charakteru (např. encyklopedie, slovníky atp.). Učitelé rozvíjejí spolupráci s místní kunratickou knihovnou a vedou žáky k využívání knihovnicko - informačních zdrojů. Ve školní knihovně funguje knihovnický program. Do knihovny jsou zařazeny i oborové práce žáků devátých tříd, které slouží jako studijní zdroj pro žáky. Ve škole vychází třídní a školní časopisy, vznikají literární almanachy a jiné uspořádané texty, které také slouží jako zdroj informací pro další žáky.

10. Plán osobního pedagogického rozvoje (POPR) a další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)

b) Hlavní cíl

Zavést do života školy POPR a učitelské portfolio jako nástroj podporující cílený rozvoj pedagogických dovedností pedagogů ZŠ Kunratice.

d) Dílčí cíle

Tvorba PPRŠ a jeho smysluplné propojení s rozvojem každého pedagoga by měl umožnit promyšleně a reálně sestavený POPR. Při promyšlení POPR musí každý pedagog respektovat omezení daná možnostmi školy.

Udržitelnost pedagogického rozvoje jednotlivých pedagogů nemůže být postavena pouze na DVPP realizovaném v kurzech. Ve škole je potřeba nastavit řadu mechanismů, které pedagogický rozvoj zajistí vlastními lidskými zdroji (například učitelští mentoři nebo koordinátoři) a aktivitami umožňující reflexi, rozvoj pedagogických dovedností a jsou inspirací pro zapojené pedagogy (například vzájemné hospitace nebo cílená sdílení). Bylo by dobře neopomenout i různé formy samostudia.

Proto zejména mimoškolní a dodavatelsky řešené DVPP musí být koordinováno a sladováno nejen s možnostmi školy, ale zejména s absorpční schopností jednotlivých pedagogů i celého pedagogického týmu.

e) Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu

- **Vedení pedagogických portfolií.**
- **Vyhodnocování školou organizovaných a projektem zajištěných vzdělávacích aktivit.**
- **Každoroční vyhodnocování vzdělávacích potřeb jednotlivců i celé sborovny (rozhovor nad POPR, výstupy ze šetření pedagogických dovedností v průběhu školního roku).**

10.1. Tvorba POPR

10.2. Plán DVPP

Poznámky ke kapitole 10. POPR a DVPP

10.1. Tvorba POPR

- POPR jednotlivých pedagogů bude vycházet z jejich osobních požadavků na vlastní pedagogický rozvoj, bude směřovat k efektivní pedagogické práci vycházející z vizí školy (k v budoucnu vytvořeným standardům pedagogické práce) a k naplňování cílů PPRŠ pro školní rok 2011/2012.
- POPR jednotlivých pedagogů budou vytvořeny v souladu s navrženou strukturou (viz metodický materiál k tvorbě POPR) tak, aby byly SMART (smysluplné, měřitelné, akceptovatelné, realizovatelné, termínované). Kvalita a přínos POPR pro školu a jejich skutečné (s)plnění bude hlavním kritériem pro odměňování z rozpočtu projektu v roce 2011/2012.
- Naplňování cílů POPR učitel mapuje ve svém učitelském portfoliu.
- Projednávání jednotlivých POPR s vedení školy probíhá na začátku školního roku po schválení PPRŠ a Plánu školy pro školní rok. Schválený POPR potvrzuje svým podpisem ředitel školy. Rozhovor nad učitelským portfoliem probíhá nejméně jedenkrát ročně na přelomu května a června.

10.2. Plán DVPP

Plánování DVPP vychází ze záměrů vedení školy a z jednotlivých pedagogických přání **vetknutých** do POPR.

- 1) Vedení školy na základě vyhodnocení potřeb pedagogického sboru plánuje pro školní rok konkrétní semináře pro sborovnu. Do plánování těchto vzdělávacích aktivit budou zapojeni vedoucí MS a pedagogičtí mentoři.
- 2) Po vyhodnocení POPR celé sborovny bude vytvořen plán vzdělávacích aktivit jednotlivých pedagogů, respektive plán prostředků na zajištění těchto aktivit podle priorit vyplývajících z PPRŠ.
- 3) Cíleně podporovat propojování projektových škol. Počítáme s pravidelnými čtvrtletními setkáními zástupců učitelů projektových škol (v roce 2011/2012 pilotních škol a od následujícího školního roku i dalších zapojených škol). Témata setkání budou předem domluvena.
- 4) Na základě zkušeností ze srpnového výjezdu v Hustopečích bychom chtěli podpořit novou tradici seminářů „učitelé učitelům“. Semináře povedou zkušení učitelé ze zapojených škol.

11. Evaluace PPRŠ

a)	Hlavní cíl
Zjistit, zda to, co jsme v PPRŠ popsali, je postupně realizováno v požadované kvalitě i kvantitě.	
b)	Dílčí cíle
Průběžně sledovat výsledky práce žáků:	
<ul style="list-style-type: none"> - ve spolupráci s evaluačním týmem – testy SCIO - ve 3., 5., 7. a 9. ročníku pokračovat v testování Kalibro s tím, že diferencovaně bude přístupováno k žákům se speciálními poruchami učení - postupně využít projektem vyvíjený nástroj MUPy (mapy učebního pokroku) - postupně hledat vlastní nástroje pro vyhodnocení rozvoje dovedností žáků vycházejících z rozvoje dovedností klíčových kompetencí a průřezových témat – především se věnovat kompetenci k učení 	
Průběžně sledovat pedagogický rozvoj jednotlivých pedagogů i pedagogického sboru jako celku	
<ul style="list-style-type: none"> - pravidelné vedení a vyhodnocování POPR (viz kapitola POPR) - výstupy jednotlivých pedagogických týmů i sborovny jako celku na předem dohodnutá témata směřující k evaluaci jednotlivých částí PPRŠ - cílená spolupráce vedení školy a mentorů na rozvoji učitelských dovedností 	
Průběžně sledovat proměnu školního klimatu:	
<ul style="list-style-type: none"> - každoročně sledovat a vyhodnocovat, jak se rozvíjí spolupráce školy a rodičů a širšího okolí školy - průběžně – každé dva roky zadávat šetření na klima školy „Škola a já“ (Kalibro) - sledovat, jak rodiče vnímají rozvoj školy ve vztahu k účasti v projektu PŠU 	
Průběžně sledovat mechanismy řízení pedagogického rozvoje školy	
<ul style="list-style-type: none"> - pravidelně sdílet s vedoucími metodických skupin plánování, realizaci a vyhodnocování PPRŠ a POPR - do supervize zapojit projektovou konzultantku a evaluační tým - po vytvoření standardu jej průběžně ověřovat 	
c)	Zjišťování a prokazování dosažení cílového stavu
<ul style="list-style-type: none"> • Interpretace výstupů ze stávajících nástrojů (SCIO a KALIBRO) a zároveň využívání vlastních a projektových nástrojů. • Výsledky evaluace využít při plánování cílů dalšího rozvoje a tvorbu inovovaného dokumentu PPRŠ. 	

12. Udržitelnost aktivit PPRŠ po ukončení první fáze podpory

Máme za sebou první rok s projektem PŠÚ. Uvědomujeme si, že podpora, kterou nyní získáváme, je časově omezená. Proto přemýšlíme nad tím, jak nastartované změny zajistíme i po ukončení projektu. Snažili jsme se u většiny kapitol v PPRŠ popsat naši představu o udržitelnosti naplánovaného rozvoje. Pro pokračování nastartovaných změn PŠÚ by mohlo pomoci vyškolení malého týmu kolegů v problematice fundraisingu (grantování). Tento tým by měli vytvořit pedagogové a vedení školy. Jejich úkolem by mělo být vyhledávání finančních zdrojů, materiální podpory a know-how. Na tomto úkolu si přeje vedení školy pracovat společně s vedením projektu.

V Praze dne 13. září 2011 © ZŠ Kunratice, Praha

